

Anotace výstavy Závlahy – znovuobjevované dědictví, jejich dokumentace a popularizace

Jako reakce na odvodňování krajiny v moderní éře, způsobené intenzifikací zemědělství, vysoušením rybníků či melioračními aktivitami, se znovu objevil zájem o opačný proces, tedy o zavlažování. Vzniklé zavlažovací systémy, dnes často nefunkční a torzovitě dochované, se staly předmětem zájmu projektu, který se snažil zachytit historický vývoj tohoto specifického vodohospodářského oboru i části průmyslu spojeného s realizací závlah a produkcí zařízení k zavlažování půdy. Součástí výzkumu bylo také definování vhodných postupů pro identifikaci závlahových objektů a soustav v krajině pomocí moderních metod a technických nástrojů. V širším kontextu aktuálního boje s dopady sucha by měl projekt a jeho výstupy, včetně výstavy samotné, přispět ke zvýšení povědomí o historii plánování, budování a údržby závlah v českých zemích a přenosu tohoto dědictví do současnosti, včetně lokální úrovně. Záměrem autorů je zachytit jednotlivá témata vizuálně atraktivní formou upřednostňující použití map, rekonstrukcí a obrazového materiálu. Výstava je koncipována jako putovní a je určena široké veřejnosti. Doprovodnou součástí výstavy je recenzovaný katalog, který rozvíjí jednotlivá témata a představuje lokality historických závlahových systémů u nás i v zahraničí uvedené na výstavních panelech. Zároveň sumarizuje výsledky stejnojmenného grantového projektu NAKI, řešeného v letech 2020 až 2022.

Harmonogram výstavy:

Podzim 2022 (bude upřesněno), Květná zahrada v Kroměříži

14.–21. listopad 2022 Olomouc – Pevnost poznání (Interaktivní muzeum vědy UPOL)

1.–31. prosinec 2022 Brno – Technické muzeum v Brně

Za řešitelský tým konsorcia vás na výstavu srdečně zvou

Miloš Rozkošný (VÚV TGM, v. v. i.),

Zbyněk Sviták (MUNI)

a Zbyněk Kulhavý (VÚMOP, v. v. i.).

Aktuální informace, včetně upřesnění dalších míst instalace, najdete na webu

<https://heis.vuv.cz/projekty/zavlahy>

Příklady závlah v současnosti (postřikem, východní Čechy) a v minulosti (soustava závlahových kanálů z řeky Moravy, u Chropyně) (Foto: Radek Bachan, VÚV, 2021)